

## KOMISIJAS LĒMUMS

(2012. gada 14. novembris)

**par ekoloģiskajiem kritērijiem ES ekomarķējuma piešķiršanai rūpniecībā un iestādēs izmantojamiem mazgāšanas līdzekļiem, kas paredzēti trauku mazgājamām mašīnām**

(izziņots ar dokumenta numuru C(2012) 8054)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2012/720/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regulu (EK) Nr. 66/2010 par ES ekomarķējumu<sup>(1)</sup> un jo īpaši tās 8. panta 2. punktu,

apspriedusies ar Eiropas Savienības Ekomarķējuma komiteju,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 66/2010 ES ekomarķējumu var piešķirt produktiem, kam visā to aprites ciklā ir samazināta ietekme uz vidi.
- (2) Regula (EK) Nr. 66/2010 paredz, ka atbilstīgi produktu grupām jānosaka konkrēti ES ekomarķējuma kritēriji.
- (3) Šiem jaunajiem kritērijiem un ar tiem saistītajām novērtēšanas un verifikācijas prasībām jābūt spēkā četrus gadus no šā lēmuma pieņemšanas dienas.
- (4) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi komiteja, kura izveidota ar Regulas (EK) Nr. 66/2010 16. pantu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

## 1. pants

Produktu grupā “rūpniecībā un iestādēs izmantojamie mazgāšanas līdzekļi, kas paredzēti trauku mazgājamām mašīnām” ietilpst vienkomponta un daudzkompontu mazgāšanas, skalošanas vai mērcēšanas līdzekļi, kas paredzēti profesionālām trauku mazgājamām mašīnām.

Šajā produktu grupā neietilpst mazgāšanas līdzekļi, kas paredzēti sadzīves trauku mazgājamām mašīnām, medicīnas ierīču mazgāšanas vai rūpniecības iekārtu tīrīšanas mašīnām, tostarp specializētām pārtikas rūpniecības mašīnām.

Šajā produktu grupā neietilpst arī izsmidzināmi līdzekļi, ko nedozē ar automātiska sūkņa palīdzību.

## 2. pants

Lai trauku mazgājamām mašīnām paredzētam mazgāšanas līdzeklim varētu piešķirt ES ekomarķējumu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 66/2010, tam jāietilpst šā lēmuma 1. pantā definētajā produktu grupā “rūpniecībā un iestādēs izmantojamie mazgāšanas līdzekļi, kas paredzēti trauku mazgājamām mašīnām” un jāatbilst šā lēmuma pielikumā noteiktajiem kritērijiem un ar tiem saistītajām novērtēšanas un verifikācijas prasībām.

## 3. pants

Produktu grupas “rūpniecībā un iestādēs izmantojamie mazgāšanas līdzekļi, kas paredzēti trauku mazgājamām mašīnām” kritēriji un ar tiem saistītās novērtēšanas un verifikācijas prasības ir spēkā četrus gadus no šā lēmuma pieņemšanas dienas.

## 4. pants

Administratīvām vajadzībām produktu grupai “rūpniecībā un iestādēs izmantojamie mazgāšanas līdzekļi, kas paredzēti trauku mazgājamām mašīnām” piešķir kodu 038.

## 5. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2012. gada 14. novembrī

Komisijas vārdā –

Komisijas loceklis

Janez POTOČNIK

<sup>(1)</sup> OV L 27, 30.1.2010., 1. lpp.

## PIELIKUMS

## PAMATPRINCIPI

**Kritēriju noteikšanas mērķi**

Kritēriju mērķis ir jo īpaši veicināt tādu produktu lietošanu, kuriem ir mazāka ietekme uz ūdens ekosistēmām, kuri satur ierobežotu daudzumu bīstamo vielu un kuru darbība ir pārbaudīta.

**KRITĒRIJI**

Kritēriji ir noteikti attiecībā uz katru no šādiem aspektiem:

1. Toksiskums ūdens organismiem: robežatšķaidījums (CDV)
2. Bioloģiskās noārdīšanās spēja
3. Aizliegta vai ierobežota lietojuma vielas un maisījumi
4. Iepakojuma prasības
5. Mazgāšanas efektivitāte (piemērotība lietošanai)
6. Automātiskās dozēšanas sistēmas
7. Informācija lietotājiem: ES ekomarķējumā ietvertās ziņas

**1. Novērtēšana un verifikācija****a) Prasības**

Konkrētās novērtēšanas un verifikācijas prasības ir norādītas katram kritērijam atsevišķi.

Ja pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz deklarācijas, dokumentācija, analīžu rezultāti, testēšanas pārskati vai citas liecības par kritēriju ievērošanu, pieņem, ka šīs liecības var sagatavot attiecīgi pats pieteikuma iesniedzējs un/vai tā piegādātāji, un/vai to piegādātāji u. c.

Ja iespējams, testēšana jāizdara laboratorijās, kuras atbilst standarta EN ISO 17025 vai tam ekvivalenta standarta vispārīgajām prasībām.

Vajadzības gadījumā var izmantot citas testēšanas metodes nekā tās, kas ir norādītas katram kritērijam, ja pieteikumu novērtējošā kompetentā iestāde atzīst šādas metodes par ekvivalentām.

I papildinājumā ir atsauce uz mazgāšanas līdzekļu sastāvdaļu datubāzi (*detergent ingredient database – DID* saraksts), kurā ir dati par mazgāšanas līdzekļos visplašāk izmantotajām vielām. Tā izmantojama datiem, pēc kuriem aprēķina toksiskuma robežatšķaidījumu (*Critical Dilution Volume – CDV*) un novērtē izmantoto vielu bioloģiskās noārdīšanās spēju. Attiecībā uz vielām, kuru nav *DID* sarakstā, sniegti norādījumi par to, kā aprēķināt vai ekstrapolēt attiecīgos datus. *DID* saraksta jaunākā redakcija ir pieejama ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē vai attiecīgo kompetento iestāžu tīmekļa vietnēs.

Attiecīgā gadījumā kompetentās iestādes var pieprasīt apliecinātos dokumentus un var veikt neatkarīgas verifikācijas.

**b) Mērījumu robežvērtības**

Atbilstība ekoloģiskajiem kritērijiem jāievēro attiecībā uz tiši pievienotām vielām, kā arī uz blakusproduktiem un izejvielu piemaisījumiem, kuru masas daļa gatavā produkta sastāvā ir vienāda ar vai lielāka par 0,010 %.

Biocīdu un krāsvielu atbilstība šiem kritērijiem ir nepieciešama neatkarīgi no to koncentrācijas.

Vielas, kuru koncentrācija atbilst iepriekš norādītajai robežvērtībai, šeit tiek sauktas par “izmantotajām vielām”.

**2. Funkcionālā vienība**

Funkcionālo vienību šai produktu grupai izsaka gramos uz litru mazgāšanas šķīduma (g/l mazgāšanas šķīduma).

Prasības par funkcionālās vienības novērtēšanu un verifikāciju

Kompetentajā iestādē jāiesniedz pilns formulējums, par katru produktā izmantoto vielu (neatkarīgi no koncentrācijas) norādot tirdzniecības nosaukumu, ķīmisko nosaukumu, CAS numuru, DID numuru (\*), izmantoto vielas daudzumu ar ūdeni un bez tā un vielas funkciju un formu. Kompetentajā iestādē jāiesniedz attiecīgā grafiskā noformējuma paraugs, kurā norādītas arī ieteicamās devas.

Par katru izmantoto vielu kompetentajai iestādei iesniedz drošības datu lapas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006 <sup>(1)</sup>.

DID saraksta A un B daļu var atrast ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē:

[http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did\\_list/didlist\\_part\\_a\\_lv.pdf](http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_a_lv.pdf)

[http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did\\_list/didlist\\_part\\_b\\_lv.pdf](http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/did_list/didlist_part_b_lv.pdf)

## ES EKOMARĶĒJUMA KRITĒRIJI

### 1. kritērijs. Toksiskums ūdens organismiem: robežatšķaidījums (CDV)

Vienas vai vairāku komponentu sistēmas robežatšķaidījums ( $CDV_{chronic}$ ) nedrīkst pārsniegt šādas robežvērtības (visaugstākajā ieteicamajā devā):

| CDV (visaugstākā ieteicamā deva)   | Miksts  | Vidēji ciets | Ciets    |
|------------------------------------|---------|--------------|----------|
| Produkta veids                     | 0–6 °dH | 7–13 °dH     | > 14 °dH |
| Mērcēšanas līdzekļi                | 2 000   | 2 000        | 2 000    |
| Mazgāšanas līdzekļi trauku mašīnām | 3 000   | 5 000        | 10 000   |
| Daudzkomponentu sistēma            | 3 000   | 4 000        | 7 000    |
| Skalošanas līdzekļi                | 3 000   | 3 000        | 3 000    |

Produktā izmantotas vielas (i) ilgstošas iedarbības toksiskuma robežatšķaidījumu ( $CDV_{chronic}$ ) aprēķina pēc šādas formulas:

$$CDV_{chronic} = \sum CDV_{(i)} = \sum \frac{masa_{(i)} \times DF_{(i)}}{TF_{chronic(i)}} \times 1\,000$$

kur:

masa = izmantotās vielas (i) masa ieteicamajā devā,

DF = noārdīšanās koeficients,

TF = vielas ilgstošas iedarbības toksiskuma koeficients, kā noteikts DID sarakstā.

Produktā esošajiem biocīdiem un krāsvielām CDV jāaprēķina arī tad, ja to koncentrācija ir mazāka par 0,010 % (100 ppm).

Mazgāšanas procesa laikā notiekošās vielu noārdīšanās dēļ īpašus noteikumus piemēro šādām vielām:

— ūdeņraža peroksīdam ( $H_2O_2$ ) – nav jāaprēķina CDV,

— peroksietilskābei – aprēķina vajadzībām to uzskata par etiķskābi.

**Novērtēšana un verifikācija.** Pieteikuma iesniedzējs iesniedz produkta  $CDV_{chronic}$  vērtības aprēķinu. CDV vērtības aprēķināšanai izmantojamā izklājlapa ir pieejama ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē.

DF un TF parametru vērtības ir norādītas mazgāšanas līdzekļu sastāvdaļu datubāzē (DID saraksts). Ja viela nav atrodama DID sarakstā, minētos parametrus aprēķina, izmantojot DID saraksta B daļas vadlīnijas un pievienojot saistīto dokumentāciju.

(\*) DID numurs ir izmantotās vielas numurs DID sarakstā (mazgāšanas līdzekļu sastāvdaļu datubāze), un to izmanto, lai noteiktu atbilstību 1. un 2. kritērijam.

(1) OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.

**2. kritērijs. Bioloģiskās noārdīšanās spēja****a) Virsmaktīvo vielu bioloģiskās noārdīšanās spēja**

Visām virsmaktīvajām vielām jābūt bioloģiski noārdāmām aerobos un anaerobos apstākļos.

**b) Organisko vielu bioloģiskās noārdīšanās spēja**

Tādu organisko vielu saturs produktā, kuras aerobos apstākļos bioloģiski nenoārdās (nepiemīt vieglas bionoārdīšanās spēja) (aNBO) un/vai anaerobos apstākļos bioloģiski nenoārdās (anNBO), nedrīkst pārsniegt šādas robežvērtības:

**aNBO**

| Produkta veids<br>(g/l mazgāšanas šķīduma)                   | Mīksts  | Vidēji ciets | Ciets    |
|--------------------------------------------------------------|---------|--------------|----------|
|                                                              | 0–6 °dH | 7–13 °dH     | > 14 °dH |
| Mērcēšanas līdzekļi                                          | 0,4     | 0,4          | 0,4      |
| Mazgāšanas līdzekļi trauku mašīnām / daudzkomponentu sistēma | 0,4     | 0,4          | 0,4      |
| Skalošanas līdzekļi                                          | 0,04    | 0,04         | 0,04     |

**anNBO**

| Produkta veids<br>(g/l mazgāšanas šķīduma)                   | Mīksts  | Vidēji ciets | Ciets    |
|--------------------------------------------------------------|---------|--------------|----------|
|                                                              | 0–6 °dH | 7–13 °dH     | > 14 °dH |
| Mērcēšanas līdzekļi                                          | 0,4     | 0,4          | 0,4      |
| Mazgāšanas līdzekļi trauku mašīnām / daudzkomponentu sistēma | 0,6     | 1,0          | 1,5      |
| Skalošanas līdzekļi                                          | 0,04    | 0,04         | 0,04     |

**Novērtēšana un verifikācija.** Pieteikuma iesniedzējs iesniedz dokumentāciju par virsmaktīvo vielu bioloģiskās noārdīšanās spēju, kā arī produkta aNBO un anNBO vērtības aprēķinu. Produkta aNBO un anNBO vērtības aprēķināšanai izmantojamā izklājlapa ir pieejama ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē.

Gan virsmaktīvajām vielām, gan arī aNBO un anNBO atbilstošās vērtības jānorāda ar atsauci uz *DID* sarakstu. Par izmantotajām vielām, kas nav iekļautas *DID* sarakstā, atbilstīgi I papildinājuma norādījumiem iesniedz attiecīgo informāciju no literatūras vai citiem avotiem vai atbilstīgus testēšanas rezultātus, kas rāda, ka šīm vielām piemīt bioloģiskās noārdīšanās spēja aerobos un anaerobos apstākļos.

Jāņem vērā, ka *TAED* uzskatāms par anaerobos apstākļos bioloģiski noārdamu vielu.

Ja nav pieejama iepriekšminētajām prasībām atbilstoša dokumentācija, vielu, kas nav virsmaktīva viela, var atbrīvot no prasības par noārdīšanās spēju anaerobos apstākļos, ja tai piemīt viens no šādiem trijiem īpašību kopumiem:

- 1) viegli noārdās un ir ar zemu adsorbcijas pakāpi ( $A < 25 \%$ ); vai
- 2) viegli noārdās un ir ar augstu desorbcijas pakāpi ( $D > 75 \%$ ); vai
- 3) viegli noārdās un nav bioakumulatīva.

Absorbcijas/desorbcijas testēšanu var veikt atbilstoši Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO/OECD) 106. vadlīnijām.

**3. kritērijs. Aizliegtā vai ierobežota lietojuma vielas un maisījumi****a) Izmantošanai aizliegtās vielas**

Nedz paša produkta formulējumā, nedz formulējumā iekļauta maisījuma sastāvā nedrīkst iekļaut šādas izmantotās vielas:

— EDTA (etilēndiamīntetraacetāts),

- smaržvielas,
- aktīva hlora savienojumi,
- APEO (alkilfeniletoksilāti) un APD (alkilfenoli un to atvasinājumi).

*Novērtēšana un verificācija.* Pieteikuma iesniedzējs iesniedz aizpildītu un parakstītu atbilstības deklarāciju.

b) Bīstamās vielas un maisījumi

Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 66/2010 par ES ekomarķējumu 6. panta 6. punktu produkti vai to sastāvdaļas nedrīkst saturēt vielas, kas atbilst kritērijiem par iekļaušanu turpmāk norādītajā bīstamības apzīmējumam vai riska frāžu klasifikācijā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008<sup>(1)</sup> vai Padomes Direktīvu 67/548/EEK<sup>(2)</sup>, tāpat kā tie nedrīkst saturēt vielas, kas minētas Regulas (EK) Nr. 1907/2006 57. pantā. Turpmāk minētās riska frāzes galvenokārt attiecas uz vielām. Tomēr, ja nevar iegūt informāciju par vielu, piemēro maisījumu klasifikācijas noteikumus.

Bīstamības apzīmējumu saraksts

| Bīstamības apzīmējums <sup>(1)</sup>                                                                     | Riska frāze <sup>(2)</sup> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| H300 Norijot iestājas nāve                                                                               | R28                        |
| H301 Toksisks, ja norīts                                                                                 | R25                        |
| H304 Var izraisīt nāvi, ja norīts vai iekļūst elpvados                                                   | R65                        |
| H310 Nonākot saskarē ar ādu, iestājas nāve                                                               | R27                        |
| H311 Toksisks, ja nonāk saskarē ar ādu                                                                   | R24                        |
| H330 Ieelpojot iestājas nāve                                                                             | R23/26                     |
| H331 Toksisks, ja ieelpo                                                                                 | R23                        |
| H340 Var izraisīt ģenētiskus bojājumus                                                                   | R46                        |
| H341 Ir aizdomas, ka var izraisīt ģenētiskus bojājumus                                                   | R68                        |
| H350 Var izraisīt vēzi                                                                                   | R45                        |
| H350i Var izraisīt vēzi ieelpojot                                                                        | R49                        |
| H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi                                                                   | R40                        |
| H360F Var negatīvi ietekmēt auglību                                                                      | R60                        |
| H360D Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam                                                            | R61                        |
| H360FD Var negatīvi ietekmēt auglību. Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam                            | R60/61/60–61               |
| H360Fd Var negatīvi ietekmēt auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam            | R60/63                     |
| H360Df Var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam. Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību                 | R61/62                     |
| H361f Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību                                                           | R62                        |
| H361d Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam                                            | R63                        |
| H361fd Ir aizdomas, ka negatīvi ietekmē auglību. Ir aizdomas, ka var nodarīt kaitējumu nedzimušam bērnam | R62–63                     |
| H362 Var nodarīt kaitējumu ar krūti barotam bērnam                                                       | R64                        |
| H370 Izraisa orgānu bojājumus                                                                            | R39/23/24/25/26/27/28      |
| H371 Var izraisīt orgānu bojājumus                                                                       | R68/20/21/22               |

<sup>(1)</sup> OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.

<sup>(2)</sup> OV L 196, 16.8.1967., 1. lpp.

| Bīstamības apzīmējums <sup>(1)</sup>                                             | Riska frāze <sup>(2)</sup> |
|----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| H372 Izraisa orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā      | R48/25/24/23               |
| H373 Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā | R48/20/21/22               |
| H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem                                             | R50                        |
| H410 Ļoti toksisks ūdens organismiem, ar ilglaicīgām sekām                       | R50–53                     |
| H411 Toksisks ūdens organismiem, ar ilglaicīgām sekām                            | R51–53                     |
| H412 Kaitīgs ūdens organismiem, ar ilglaicīgām sekām                             | R52–53                     |
| H413 Var radīt ilglaicīgas kaitīgas sekas ūdens organismiem                      | R53                        |
| EUH059 Bīstams ozona slānim                                                      | R59                        |
| EUH029 Saskaroties ar ūdeni, izdala toksiskas gāzes                              | R29                        |
| EUH031 Saskaroties ar skābēm, izdala toksiskas gāzes                             | R31                        |
| EUH032 Saskaroties ar skābēm, izdala ļoti toksiskas gāzes                        | R32                        |
| EUH070 Toksisks saskarē ar acīm                                                  | R39–41                     |

## Sensibilizējošas vielas

|                                                                                      |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus, vai apgrūtinātu elpošanu | R42 |
| H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju                                            | R43 |

<sup>(1)</sup> Regula (EK) Nr. 1272/2008.

<sup>(2)</sup> Direktīva 67/548/EEK ar korekcijām atbilstoši REACH saskaņā ar Direktīvu 2006/121/EK un Direktīvu 1999/45/EK (ar grozījumiem).

Jāņem vērā, ka šis kritērijs attiecas arī uz zināmiem noārdīšanās produktiem, tādiem kā formaldehīds no formaldehīdu izdalošām vielām.

Minētā prasība neattiecas uz tādām vielām vai maisījumiem, kas pārstrādē maina īpašības (piemēram, zaudē bioloģisko pieejamību vai ar kurām notiek tādas ķīmiskas pārvērtības, kas novērš iepriekš konstatēto bīstamību).

Galaprodukts nedrīkst būt marķēts saskaņā ar iepriekšminētajiem bīstamības apzīmējumiem.

## Izņēmumi

Šo prasību nepiemēro šādām vielām:

|                                                                                                                                              |                                                                                      |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Virsmaktīvās vielas<br>< 15 % (galaproduktā)                                                                                                 | H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem                                                 | R50 |
| Biocīdi, ko izmanto kā konservantus (*)<br><br>(tikai šķidrumiem, kuru pH ir no 2 līdz 12 un kuros ir maksimāli 0,10 masas % aktīvās vielas) | H331 Toksisks, ja ieelpo                                                             | R23 |
|                                                                                                                                              | H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus, vai apgrūtinātu elpošanu | R42 |
|                                                                                                                                              | H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju                                            | R43 |
|                                                                                                                                              | H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem                                                 | R50 |

|                                        |                                                                                      |     |
|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Fermenti (**)                          | H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus, vai apgrūtinātu elpošanu | R42 |
|                                        | H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju                                            | R43 |
|                                        | H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem                                                 | R50 |
| NTA kā piemaisījums MGDA un GLDA (***) | H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi                                               | R40 |

(\*) Izņēmums attiecas tikai uz 3. kritērija b) punktu. Biocīdiem jāatbilst 3. kritērija d) punktam.

(\*\*) Arī stabilizatori un citas palīgvielas preparātos.

(\*\*\*) Koncentrācijās, kas mazākas nekā 1,0 % izejvielu, kamēr vien kopējā koncentrācija galaproduktā ir mazāka nekā 0,10 %.

**Novērtēšana un verifikācija.** Pieteikuma iesniedzējs apliecina atbilstību šim kritērijam, iesniedzot deklarāciju par to, ka neviena izmantotā viela nav klasificēta bīstamības klasēs atbilstīgi iepriekš uzskaitītajiem bīstamības apzīmējumiem saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1272/2008, ciktāl to var secināt vismaz pēc informācijas, kas atbilst Regulas (EK) Nr. 1907/2006 VII pielikuma prasībām. Papildus šai deklarācijai iesniedz kopsavilkumu par attiecīgajām raksturīgajām iezīmēm, kas saistītas ar iepriekš uzskaitītajiem bīstamības apzīmējumiem, saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 II pielikuma (Norādījumi drošības datu lapu sastādīšanai) 10., 11. un 12. iedaļā noteikto detalizācijas pakāpi.

Informāciju par būtiskām vielu īpašībām var iegūt ne vien testēšanā, bet arī ar citiem līdzekļiem, piemēram, izmantojot tādas alternatīvas kā *in vitro* metode, struktūru aktivitātes kvantitatīvā novērtējuma modeļi, veicot grupēšanu vai izvērtējot līdzības saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 XI pielikumu. Īpaši ieteicams koplietot attiecīgos datus.

Informāciju sniedz par galaproduktā izmantoto vielu vai maisījumu formu vai agregātvokli.

Attiecībā uz REACH regulas IV un V pielikumā uzskaitītajām vielām, uz kurām neattiecas reģistrēšanas pienākums, kas paredzēts Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (REACH) 2. panta 7. punkta a) un b) apakšpunktā, pietiek iesniegt deklarāciju par iepriekšminēto prasību izpildi.

c) Vietas, kas ietvertas sarakstā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. panta 1. punktu

No Regulas (EK) Nr. 66/2010 6. panta 6. punktā minētā izņēmuma nepiešķir atkāpi vielām, kas identificētas par tādām, kuras rada ļoti lielas bažas, un ir iekļautas apzināmo vielu sarakstā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. pantu un kuras maisījumos ir koncentrācijās, kas pārsniedz 0,010 %.

**Novērtēšana un verifikācija.** To vielu sarakstu, kuras atzītas par tādām, kas rada ļoti lielas bažas, un ir iekļautas apzināmo vielu sarakstā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1907/2006 59. pantu, var atrast šādā adresē: [http://echa.europa.eu/chem\\_data/authorisation\\_process/candidate\\_list\\_table\\_en.asp](http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp)

Pieteikuma iesniegšanas dienā jāsniedz atsauce uz šo sarakstu. Informāciju, kurā precīzi norādīts produkta formulējums, pieteikuma iesniedzējs iesniedz kompetentajai iestādei. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz arī deklarāciju par atbilstību šim kritērijam kopā ar saistīto dokumentāciju, piemēram, atbilstības deklarāciju, ko parakstījis materiālu piegādātājs un attiecīgo vielu vai maisījumu drošības datu lapas.

d) Ierobežota izmantojuma vielas: biocīdi

- i) Biocīdus produktā drīkst iekļaut tikai kā konservantus un tikai šim nolūkam piemērotās devās. Šī prasība neattiecas uz virsmaktīvām vielām, kurām var būt arī biocīdu īpašības.

**Novērtēšana un verifikācija.** Pieteikuma iesniedzējs iesniedz visu pievienoto biocīdu drošības datu lapas un precīzu informāciju par to koncentrāciju produktā. Biocīdu ražotājs vai piegādātājs iesniedz informāciju par nepieciešamo devu.

- ii) Aizliegts uz iepakojuma vai kā citādi norādīt vai likt saprast, ka līdzeklim ir pretmikrobu vai dezinficējoša iedarbība.

**Novērtēšana un verifikācija.** Pieteikuma iesniedzējs kompetentajai iestādei iesniedz tekstu un maketus, ko izmanto katra veida iepakojumam, un/vai katra atšķirīgā veida iepakojuma paraugu.

- iii) Produkts var saturēt biocīdus, ja tie nav bioakumulatīvi. Biocīdu neuzskata par bioakumulatīvu, ja  $BCF < 100$  vai  $\log Kow < 3,0$ . Ja ir pieejama gan BCF, gan  $\log Kow$  vērtība, izmanto lielāko izmērīto BCF vērtību.

**Novērtēšana un verifikācija.** Pieteikuma iesniedzējs iesniedz drošības datu lapas par visiem pievienotajiem biocīdiem, kā arī informāciju par šo vielu BCF un/vai  $\log Kow$  vērtībām.

## e) Krāsvielas

Krāsvielas, ko atļauts lietot produktā, nedrīkst būt bioakumulatīvas. Ja krāsvielu ir atļauts izmantot pārtikas produktos, dokumentācija par bioakumulatīvo potenciālu nav jāiesniedz. Krāsvielu neuzskata par bioakumulatīvu, ja  $BCF < 100$  vai  $\log Kow < 3,0$ . Ja ir pieejama gan BCF, gan  $\log Kow$  vērtība, izmanto lielāko izmērīto BCF vērtību.

*Novērtēšana un verifikācija.* Pieteikuma iesniedzējs iesniedz drošības datu lapas par visām pievienotajām krāsvielām vai dokumentāciju, kas apliecina, ka krāsviela ir apstiprināta izmantošanai pārtikas produktos.

## f) Fermenti

Fermentiem jābūt šķidrā vai bezputekļu granulu veidā. Fermentos nedrīkst būt mikroorganismu atlieku, kas saglabājušās no ražošanas.

*Novērtēšana un verifikācija.* Pieteikuma iesniedzējs iesniedz drošības datu lapas par visiem pievienotajiem fermentiem, kā arī dokumentus, kas apliecina, ka fermentā nav mikroorganismu atlieku.

## g) Fosfors

Fosfātu un citu fosfora savienojumu kopējais saturs nedrīkst pārsniegt tabulā norādītās robežvērtības, ko izsaka gramos fosfora uz litru ūdens.

Aprēķinā izmanto augstāko ieteicamo devu.

| Produkta veids                  | Miksts  | Vidēji ciets | Ciets    |
|---------------------------------|---------|--------------|----------|
| Fosfors (gramos uz litru ūdens) | 0–6 °dH | 7–13 °dH     | > 14 °dH |
| Mērcēšanas līdzekļi             | 0,08    | 0,08         | 0,08     |
| Mazgāšanas līdzekļi             | 0,15    | 0,30         | 0,50     |
| Skalošanas līdzekļi             | 0,02    | 0,02         | 0,02     |
| Daudzkomponentu sistēmas        | 0,17    | 0,32         | 0,52     |

*Novērtēšana un verifikācija.* Pieteikuma iesniedzējs iesniedz dokumentus, kas apliecina, ka tabulā minētās robežvērtības nav pārsniegtas.

**4. kritērijs. Iepakojuma prasības**

## a) Masas/lietderības attiecība (WUR)

Produkta masas/lietderības attiecība (WUR) nedrīkst pārsniegt šādas vērtības:

| Produkta veids                   | WUR     |          |          |
|----------------------------------|---------|----------|----------|
|                                  | 0–6 °dH | 7–13 °dH | > 14 °dH |
| Pulveri (g/l mazgāšanas šķīduma) | 0,8     | 1,4      | 2,0      |
| Šķīdumi (g/l mazgāšanas šķīduma) | 1,0     | 1,8      | 2,5      |

WUR aprēķina tikai attiecībā uz primāro iepakojumu (ieskaitot vāciņus, aizbāžņus un rokas sūkņus / izsmidzināšanas ierīces), izmantojot šādu formulu:

$$WUR = \sum [(W_i + U_i) / (D_i * r_i)]$$

kur:

$W_i$  = iepakojuma i-tās sastāvdaļas masa (g), attiecīgā gadījumā ar marķējumu,

$U_i$  = tādas iepakojuma i-tās sastāvdaļas masa (g), kuras materiāls nav pārstrādāts (ir neapstrādāts). Ja iepakojuma sastāvdaļās atkārtoti pārstrādāto materiālu īpatsvars ir 0 %, tad  $U_i = W_i$ ,

$D_i$  = iepakojumā i-tajā sastāvdaļā esošo funkcionālo vienību skaits. Funkcionālā vienība = deva g/l mazgāšanas šķīduma,

$r_i$  = pārstrādes skaitlis, t. i., cik reižu iepakojuma i-to komponentu izmanto tādā pašā nolūkā, izmantojot nodošanas vai uzpildīšanas sistēmu ( $r = 1$ , ja iepakojumu atkārtoti neizmanto tādā pašā nolūkā). Ja iepakojums tiek atkārtoti izmantots,  $r$  norāda kā 1, ņemot, ja pieteikuma iesniedzējs var dokumentāri pierādīt lielāku skaitli.

#### *Izņēmumi*

Šī prasība neattiecas uz plastmasas/papīra/kartona iepakojumu, kas satur vairāk nekā 80 % atkārtoti pārstrādāto materiālu vai vairāk nekā 80 % atjaunojamās izcelsmes plastmasas.

Iepakojums tiek uzskatīts par atkārtoti izmantotu, ja izejvielas, kas izmantotas iepakojumam, ir savāktas no iepakojuma ražotājiem izplatīšanas posmā vai patērētāja posmā. Ja izejvielas ir ražošanas atkritumi no paša materiāla ražotāja ražošanas procesa, tad materiāls nav uzskatāms par atkārtoti izmantotu.

*Novērtēšana un verifikācija.* Pieteikuma iesniedzējs iesniedz produkta WUR vērtības aprēķinu. Šīs vērtības aprēķināšanai izmantojamā izklājlapa ir pieejama ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē. Pieteikuma iesniedzējs iesniedz aizpildītu un parakstītu deklarāciju par tādu materiālu saturu iepakojumā, kas izmantoti atkārtoti vai iegūti no atjaunojamās enerģijas avotiem. Atkārtoti uzpildāma iepakojuma apstiprināšanai pieteikuma iesniedzējs un/vai mazumtirgotājs dokumentāri pierāda, ka uzpildes elementi būs/ir pieejami tirgū.

#### b) Plastmasas iepakojums

Plastmasas iepakojumā drīkst izmantot tikai tādus ftalātus (un to maisījumus), kam pieteikuma iesniegšanas laikā ir novērtēts risks un kas nav klasificēti saskaņā ar 3. kritērija b) punktu.

Lai atkārtotas pārstrādes vajadzībām varētu identificēt dažādās iepakojuma daļas, primārā iepakojuma daļas, kas ir no plastmasas, jāmarķē saskaņā ar DIN 6120 (2. daļa) vai tam ekvivalentu standartu. Šī prasība neattiecas uz vāciņiem un dozatora sūkņiem.

*Novērtēšana un verifikācija.* Pieteikuma iesniedzējs iesniedz aizpildītu un parakstītu atbilstības deklarāciju.

### **5. kritērijs. Mazgāšanas efektivitāte (piemērotība lietošanai)**

Produkta iedarbībai un efektivitātei jābūt apmierinošai. Produktam jāatbilst lietotāju veikta testa vai iekšējās testēšanas prasībām atbilstoši II papildinājumam.

*Novērtēšana un verifikācija.* Pieteikuma iesniedzējs kompetentajai iestādei iesniedz detalizētu testēšanas pārskatu, arī informāciju/dokumentus. Sk. II papildinājumu.

### **6. kritērijs. Automātiskās dozēšanas sistēmas**

Daudzkomponentu sistēmas jāpiedāvā kopā ar automātisku un kontrolētas dozēšanas sistēmu.

Lai nodrošinātu pareizas devas izmantošanu automātiskajās dozēšanas sistēmās, klientu apmeklējumi jāorganizē ražotāju/piegādātāju ikdienas darbības ietvaros. Šie klientu apmeklējumi jāveic visās telpās vismaz reizi gadā visā licences darbības laikā; apmeklējumam jāietver dozēšanas iekārtu kalibrēšana. Klientu apmeklējumus var veikt arī trešās personas.

Klientu apmeklējumus var nerīkot tikai izņēmuma gadījumos, ja attāluma un apmeklējuma veida dēļ tas ir praktiski nerealizējams.

*Novērtēšana un verifikācija.* Pieteikuma iesniedzējs iesniedz rakstisku izklāstu par klientu apmeklējumu organizēšanu, to biežumu un saturu.

### **7. kritērijs. Informācija lietotājiem: ES ekomarķējumā ietvertās ziņas**

#### a) Informācija uz iepakojuma / produkta informācijas lapā

Uz iepakojuma un/vai produkta informācijas lapā jābūt redzamiem šādiem vai līdzvērtīgiem ieteikumiem:

— Izmantot netīrības pakāpei un ūdens cietībai atbilstošu devu. Ievērot ieteicamās devas.

— Izmantojot šo mazgāšanas līdzekli, kuram piešķirts ES ekoloģiskais marķējums, un ievērojot ieteicamās devas, mazinās ūdens piesārņojums un radīto atkritumu daudzums.

b) Informācija uz ES ekomarķējuma

Logotipam jābūt redzamam un skaidri salasāmam. ES ekomarķējuma logotipa izmantošanu aizsargā ES primārie tiesību akti. Uz produkta jānorāda ES ekomarķējuma reģistrācijas/licences numurs, tam jābūt salasāmam un skaidri redzamam.

Neobligāta uzlīme ar teksta logu ietver šādu tekstu:

- Samazināta ietekme uz ūdens ekosistēmām
- Ierobežots bīstamo vielu saturs
- Veiktspēja pārbaudīta

Norādījumi par neobligātās papildu uzlīmes izmantošanu atrodami dokumentā *Guidelines for use of the Ecolabel logo* tīmekļa vietnē: [http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo\\_guidelines.pdf](http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf)

*Novērtēšana un verifikācija (a–b).* Pieteikuma iesniedzējs iesniedz produkta marķējuma un/vai produkta informācijas lapas paraugu, kā arī deklarāciju par atbilstību šim kritērijam. Norādes par produktu dokumentāri jāpierāda ar atbilstošiem testēšanas pārskatiem.

---

## I papildinājums

**Mazgāšanas līdzekļu sastāvdaļu datubāzes (DID) saraksts**

DID saraksts (A daļa) satur informāciju par mazgāšanas līdzekļu formulējumos visbiežāk izmantoto vielu toksiskumu ūdens organismiem un bioloģiskās noārdīšanās spēju. Šajā sarakstā ir informācija par daudzu mazgāšanas un tīrīšanas līdzekļos izmantotu vielu toksicitāti un bioloģiskās noārdīšanās spēju. Saraksts nav pilnīgs, bet B daļā ir norādījumi par attiecīgo aprēķina parametru noteikšanu DID sarakstā neiekļautām vielām (šādi parametri ir, piemēram, toksiskuma koeficients (TF) un noārdīšanās koeficients (DF), kurus izmanto, lai aprēķinātu toksiskuma robežatšķaidījumu). Šis saraksts ir vispārējs informācijas avots, un vielas, kas ir DID sarakstā, netiek automātiski apstiprinātas lietošanai Eiropas Savienībā ekomarķētos produktos. DID saraksts (A un B daļa) atrodams ES ekomarķējuma tīmekļa vietnē.

Ja nav datu par vielas toksiskumu ūdens organismiem un noārdīšanās spēju, TF un DF var novērtēt pēc analogijas ar struktūras ziņā līdzīgām vielām. Šāda struktūras analogija jāapstiprina kompetentajai iestādei, kas piešķir ES ekomarķējuma licenci. Alternatīva ir novērtējumu veikt pēc vissliktākā scenārija, izmantojot turpmāk dotos parametrus.

Novērtējums pēc vissliktākā scenārija

| Izmantotā<br>viela | Akūta toksicitāte |                       |                       | Hroniska toksicitāte |                             |                         | Noārdīšanās |                      |                        |
|--------------------|-------------------|-----------------------|-----------------------|----------------------|-----------------------------|-------------------------|-------------|----------------------|------------------------|
|                    | LC50/EC50         | SF <sub>(acute)</sub> | TF <sub>(acute)</sub> | NOEC (*)             | SF <sub>(chronic)</sub> (*) | TF <sub>(chronic)</sub> | DF          | Aerobos<br>apstākļos | Anaerobos<br>apstākļos |
| "Nosaukums"        | 1 mg/l            | 10 000                | 0,0001                |                      |                             | 0,0001                  | 1           | P                    | N                      |

(\*) Ja nav pieņemamu hroniskas toksicitātes datu, šīs ailes ir tukšas. Tādā gadījumā TF<sub>(chronic)</sub> un TF<sub>(acute)</sub> tiek definēti kā vienādi lielumi.

**Vieglas bioloģiskās noārdīšanās spējas dokumentēšana**

Vieglas bioloģiskās noārdīšanās spējas testēšanai izmanto šādas metodes:

- 1) līdz 2010. gada 1. decembrim un pārejas periodā no 2010. gada 1. decembra līdz 2015. gada 1. decembrim:

vieglas bioloģiskās noārdīšanās spējas testēšanas metodes, kas paredzētas Direktīvā 67/548/EEK, jo īpaši metodes, kas aprakstītas minētās direktīvas V pielikuma C4. daļā, vai tām ekvivalentās OECD 301 A–F testēšanas metodes, vai ekvivalentas ISO standartos noteiktās testēšanas metodes.

Virsmaktīvām vielām "10 dienu loga" principu nepiemēro. Atbilstības līmeņi ir 70 % (testēšanas metodēm, kas minētas Direktīvas 67/548/EEK V pielikuma C4.-A un C4.-B daļā, un tām ekvivalentajām OECD 301 A un E testēšanas metodēm, un ekvivalentajām ISO metodēm) un 60 % (testēšanas metodēm C4.-C, D, E un F un tām ekvivalentajām OECD 301 B, C, D un F metodēm, un ekvivalentajām ISO metodēm);

- 2) pēc 2015. gada 1. decembra un pārejas periodā no 2010. gada 1. decembra līdz 2015. gada 1. decembrim:

testēšanas metodes, kas paredzētas Regulā (EK) Nr. 1272/2008.

**Anaerobos apstākļos notiekošas bioloģiskās noārdīšanās dokumentēšana**

Anaerobās noārdīšanās spējas testēšanas standartmetodes ir EN ISO 11734, ECETOC Nr. 28 (1988. gada jūnijs), OECD 311 vai ekvivalenta testēšanas metode, pēc kuras noteiktā galīgā noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos ir vismaz 60 %. Lai dokumentētu, ka anaerobos apstākļos bioloģiski noārdās vismaz 60 %, var izmantot arī citas testēšanas metodes, kurās modelēti attiecīgie anaerobie apstākļi.

Ekstrapolācija DID sarakstā neiekļautu vielu gadījumā

Ja izmantotās vielas nav iekļautas DID sarakstā, tad, lai dokumentētu bioloģiskās noārdīšanās spēju anaerobos apstākļos, var izmantot turpmāk aprakstīto pieeju.

1. Veic pamatotu ekstrapolāciju. Ekstrapolēšanai izmanto testēšanas rezultātus, kas iegūti, nosakot ķīmiskās struktūras ziņā līdzīgas virsmaktīvas vielas galīgās bioloģiskās noārdīšanās spēju anaerobos apstākļos. Ja bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos apstiprināta DID sarakstā iekļautai virsmaktīvajai vielai (vai homologu rindai), var uzskatīt, ka līdzīgai virsmaktīvai vielai arī piemīt bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos (piemēram, bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos ir C12–15 A 1–3 EO sulfātam (DID Nr. 8), un var uzskatīt, ka līdzīga tā būs arī C12–15 A 6 EO sulfātam). Ja bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos virsmaktīvai vielai apstiprināta, izmantojot attiecīgu testēšanas metodi, var uzskatīt, ka struktūras ziņā līdzīgai virsmaktīvai vielai arī piemīt bioloģiskās noārdīšanās spēja anaerobos apstākļos (piemēram, literatūras datus, kas liecina par alkilestera amonija sāļu grupai piederīgu virsmaktīvo vielu bioloģiskās noārdīšanās spēju anaerobos apstākļos, var izmantot, lai dokumentētu bioloģiskās noārdīšanās spēju anaerobos apstākļos citiem četrreizvietotajiem amonija sāļiem ar estera saitēm alkilvirknē).

2. Veic skrīninga testu, lai noteiktu bioloģiskās noārdīšanās spēju anaerobos apstākļos. Ja vajadzīgi jauni testēšanas rezultāti, veic skrīninga testu pēc EN ISO 11734, ECETOC Nr. 28 (1988. gada jūnijs), OECD 311 vai citas ekvivalentas metodes.
  3. Veic pazeminātas devas bioloģiskās noārdīšanās spējas testu. Ja vajadzīgi jauni testēšanas rezultāti vai ja rodas eksperimentālas problēmas skrīninga testā (piemēram, inhibēšana testējamās vielas toksiskuma dēļ), testēšanu veic atkārtoti, izmantojot pazeminātu virsmaktīvās vielas devu, un bioloģisko noārdīšanos kontrolē ar  $^{14}\text{C}$  mērījumiem vai ķīmiskām analizēm. Testēšanu, izmantojot pazeminātas devas, veic pēc OECD 308 (2000. gada augusts) vai ekvivalentas metodes.
-

*II papildinājums***Mazgāšanas efektivitāte (piemērotība lietošanai)**

## a) Iekšējā testēšana

Efektivitātes dokumentēšanas nolūkā testēšanas veikšanai var apstiprināt ražotāja testēšanas laboratoriju, ja tā atbilst šādām papildu prasībām:

- ekomarķējuma organizācijām jābūt iespējamam uzraudzīt testēšanas gaitu,
- ekomarķējuma organizācijai jābūt iespējamam piekļūt visiem produkta datiem,
- kvalitātes kontroles sistēmā jābūt aprakstītai veikspējas testēšanas procedūrai.

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz dokumenti, kas apliecina, ka produkts ir ticis testēts reālos apstākļos:

- a) trauki notraipīti veidā, kas ir reprezentatīvs un sagaidāms sektoros, kur testējamus produktus tirgos;
- b) lietota ieteicamā deva atbilstošas cietības ūdenī zemākajā ieteicamajā mazgāšanas temperatūrā.

Pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz dokumenti, kas apliecina:

- produkta spēju notīrīt netīrumus no traukiem,
- produkta spēju nožāvēt traukus.

Produkts jātestē salīdzinājumā ar atsaucē produktu. Atsaucē produkts var būt tirgū vispāratzīts produkts, un testējamajam produktam jābūt vismaz tikpat iedarbīgam kā atsaucē produktam.

## b) Lietotāju veikts tests

1. Atbildes vajadzīgas vismaz no pieciem testēšanas centriem, kuri testēšanā piesaista pēc nejaušības principa atlasītus klientus.
  2. Procedūrai un izmantotajām devām jāatbilst ražotāja ieteikumiem.
  3. Testēšanai jāturpinās vismaz četras nedēļas un jāietver vismaz 400 testa ciklu.
  4. Katrā testēšanas centrā produkta vai daudzkomponentu sistēmas efektivitāte jānovērtē, atbildot uz (šādā vai līdzīgā veidā formulētiem) jautājumiem par šādiem produkta aspektiem:
    - produkta spēja notīrīt netīrumus no traukiem,
    - produkta spēja nožāvēt traukus,
    - respondenta apmierinātība ar klientu apmeklēšanas kārtību.
  5. Atbildes jāsniedz saskaņā vismaz ar trīspakāpju skalu, norādot, ka produkts ir, piemēram, “nepietiekami iedarbīgs”, “pietiekami iedarbīgs” vai “ļoti iedarbīgs”. Attiecībā uz to, cik apmierināts testēšanas centrs ir ar apmeklējumu rezultātu paziņošanas kārtību, šīm kategorijām jābūt “neapmierināts”, “apmierināts” un “ļoti apmierināts”.
  6. Vismaz 80 % respondentu produkts visos aspektos (sk. 4. punktu) jānovērtē kā pietiekami iedarbīgs vai ļoti iedarbīgs un jābūt apmierinātiem vai ļoti apmierinātiem ar klientu apmeklēšanas kārtību.
  7. Jānorāda visi testēšanas “izejas” dati.
  8. Testēšanas procedūrai jābūt sīki aprakstītai.
-